

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 217.141 van 6 januari 2012
in de zaak A. 198.535/IX-7022**

In zake : Etienne VAN EENOO
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Pascal Lahousse
kantoor houdend te 2800 Mechelen
Leopoldstraat 64
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister van
Justitie
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Emmanuel Jacobowitz
kantoor houdend te 1160 Brussel
Tedescolaan 7
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 17 december 2010, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing waarbij het door Etienne Van Eenoo gevraagde opleidingsverlof voor de opleiding “Duits Waystage A + B” voor het schooljaar 2010-2011 niet wordt toegekend, hem medegedeeld door de Directeur Opleiding Noord met een schrijven van 6 oktober 2010.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoeker heeft twee memories van wederantwoord ingediend.

Auditeur Melissa Celis heeft een verslag opgesteld.

De verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 19 december 2011.

Staatsraad Daniël Moons heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Elke Goossens, die loco advocaat Pascal Lahousse verschijnt voor de verzoeker, en advocaat Patrik De Maeyer, die loco advocaat Emmanuel Jacobowitz verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Marc Lefever heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Op het ogenblik van de bestreden beslissing is de verzoeker tewerkgesteld als penitentiair bewakingsassistent in de gevangenis van Sint-Gillis, waar hij deel uitmaakt van de vaste nachtploeg.

3.2. Op 10 juli 2006 deed de verzoeker een aanvraag tot het verkrijgen van opleidingsverlof voor de opleiding Spaans (eerste jaar) en Russisch (eerste jaar) voor het schooljaar 2006-2007.

Nadat een gunstig advies werd gegeven door de dienstchef en door de opleidingsverantwoordelijke voor wat betreft de opleiding Spaans, werd

op 10 augustus 2006 het opleidingsverlof van 120 uren voor de opleiding Spaans aan de verzoeker toegestaan en het opleidingsverlof voor de opleiding Russisch geweigerd.

3.3. Op 1 september 2009 deed de verzoeker een aanvraag tot het verkrijgen van opleidingsverlof voor de opleiding Duits (eerste jaar) voor het schooljaar 2009-2010.

Nadat een gunstig advies werd gegeven door de dienstchef en door de opleidingsverantwoordelijke, werd beslist dit opleidingsverlof van 120 uren aan de verzoeker toe te staan.

Uit de door de verzoeker ingediende attesten blijkt dat hij deze opleiding ook effectief heeft gevolgd.

3.4. Op 31 augustus 2010 doet de verzoeker een aanvraag tot het verkrijgen van opleidingsverlof voor de opleiding Duits (tweede jaar) voor het schooljaar 2010-2011.

Als motivatie voor zijn aanvraag kruist de verzoeker aan dat het nuttig is voor zijn huidige functie en vermeldt hij het volgende:

“Basiskennis Duits - het voeren van een gesprek in het Duits - het lezen van een Duitse tekst en het schrijven ervan”.

Op 15 september 2010 geeft de functionele chef van de verzoeker een gunstig advies. In de motivatie hiertoe wordt evenwel aangegeven wat volgt:

“Over de aard van de opleiding:
Het betreft een van onze landstalen, maar basiskennis is reeds voldoende.

Over de motivatie van de aanvrager:
Betrokkene werkt vast in de nachtploeg. Indien betrokkene deze dienst behoudt kan hij niet tijdig in de inrichting aanwezig zijn”.

Op 16 september 2010 geeft zijn diensthoofd een ongunstig advies, dat als volgt wordt gemotiveerd:

“Het is een zeer moeilijk gegeven betrokkene te laten deelnemen aan avondlessen terwijl hij deel uitmaakt van de vaste nachtploeg. Hij kan hierdoor nooit tijdig aanwezig zijn op dienst, wat niet weg te cijferen valt daar een nachtploeg slechts uit 15 personen bestaat die op elkaar moeten kunnen rekenen”.

Op 5 oktober 2010 brengt de opleidingsverantwoordelijke eveneens een ongunstig advies uit, dat als volgt wordt gemotiveerd:

“We volgen het advies van de P&O verantwoordelijke.

OV kan om dienstredenen (één maal) niet toegestaan worden (wanneer betrokkene volgend jaar dezelfde aanvraag doet, dient er een gunstig advies gegeven te worden)”.

3.5. Met een schrijven van 6 oktober 2010 van de Directeur Opleiding Noord, gericht aan de P&O-verantwoordelijke van de gevangenis van Sint-Gillis, wordt medegedeeld dat voor het schooljaar 2010-2011 geen opleidingsverlof wordt toegekend aan de verzoeker voor de aanvraag “Duits Waystage A + B” om de volgende reden(en):

“We volgen het advies van de P&O-verantwoordelijke: opleidingsverlof kan om dienstredenen niet toegestaan worden (avondschoon is niet verenigbaar met een functie in de vaste nachtploeg)”.

3.6. Het betreft de thans bestreden beslissing.

In dit schrijven van 6 oktober 2010 wordt gevraagd de verzoeker van deze beslissing op de hoogte te brengen.

3.7. Op 25 oktober 2010 wordt deze beslissing vervolgens aan de verzoeker ter kennis gebracht.

IV. De regelmatigheid van de rechtspleging

4. Met een aangetekend schrijven van 20 mei 2011 werd een eerste memorie van wederantwoord ingediend door de verzoeker. Met een aangetekend schrijven van dezelfde datum werd een tweede memorie van wederantwoord ingediend door de raadsman van de verzoeker.

Daar de twee memories van wederantwoord werden ingediend binnen de voorgeschreven termijn van zestig dagen, werden beide regelmatig ingediend. Zij dienen bijgevolg als een geldig processtuk in de voorliggende procedure te worden betrokken.

V. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

5. De verzoeker voert in een eerste middel de schending aan van de beginselen van behoorlijk bestuur in het algemeen en van de formele motiveringsplicht en de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen in het bijzonder.

De verzoeker houdt voor dat de motivering van de bestreden beslissing helemaal niet strookt met de gegevens van het dossier.

Hij wijst er in dat verband op dat hij slechts 65 minuten nodig heeft om zich naar zijn werk te begeven, dat hij de les kan verlaten om 20u00, dat hij niet elke woensdag werkt en dat hij tot op heden nooit te laat is gekomen of afwezig is geweest omwille van het feit dat hij een opleiding volgt.

Er is volgens hem ook nooit overleg geweest om de onverenigbaarheid in concreto vast te stellen. De verwerende partij heeft geoordeeld dat er sprake is van een onverenigbaarheid zonder zich de moeite te getroosten om de feiten te controleren.

Aldus moet worden vastgesteld dat de verzoeker begin september 2010 nog recht had op recuperatieverlof, dat hij recht heeft op zeven compensatiedagen per maand en dat de opleiding principieel buiten de diensturen valt en ook buiten het schoolverlof en de wettelijke feestdagen en aldus buiten de door de dienst als problematisch beschouwde perioden.

Hij merkt voorts op dat hem reeds eerder opleidingsverlof werd toegekend voor het volgen van een opleiding Spaans, die op hetzelfde tijdstip plaats had. Hij beweert toen meer nachtprestaties te hebben gehad dan nu. Ook voor het volgen van de opleiding Duits (eerste jaar) werd hem in 2009 opleidingsverlof toegekend. Ook toen diende hij een vergelijkbaar aantal nachturen te presteren.

De verzoeker wijst nog op artikel 77 van het koninklijk besluit van 19 november 1998 betreffende de verloven en afwezigheden toegestaan aan de personeelsleden van de rijksbesturen, luidens hetwelk het opleidingsverlof ook gedeeltelijk kan worden geweigerd.

Tot slot meent hij dat het niet aan de verwerende partij toekomt om te oordelen of hij een voldoende aantal lessen kan volgen op dagen dat hij moet werken. Het komt daarentegen aan de onderwijsinstelling toe om te oordelen of hij zijn attest van nauwgezetheid krijgt. Bovendien blijkt uit zijn prestatiestaat van 2010 dat hij regelmatig de lessen bijwoonde, omdat hij regelmatig verlof kon nemen.

Hieruit blijkt dan ook dat de opgegeven motivering elke grondslag mist en dat de materiële motiveringsplicht is geschonden.

6. De verwerende partij antwoordt dat de verzoeker tewerkgesteld is in de vaste nachtploeg, die werkt van 21u50 tot 06u10. De opleiding waarvoor de verzoeker opleidingsverlof wenst te verkrijgen, gaat wekelijks door op woensdagavond tussen 18u00 en 21u20. De reistijd tussen de school en de werkplaats van de verzoeker bedraagt 01u22. De verzoeker is aldus te laat op het werk op de dagen waarop hij les volgt.

De verwerende partij merkt op dat zij zich bij het nemen van een beslissing dient te baseren op de gegevens van het dossier van de opleiding en niet op de verklaringen van de verzoeker.

Voor zover de verzoeker aanvoert dat hij zijn recuperatiedagen zal gebruiken om de opleiding te volgen, antwoordt de verwerende partij dat zij geen rekening kan houden met dit gegeven bij het nemen van een beslissing tot toekenning van opleidingsverlof. Indien het opleidingsverlof wordt toegekend, dan zal immers de opleiding bekostigd worden door de overheid en gelijkgesteld worden met een periode van dienstactiviteit, overeenkomstig artikel 74 van het voornoemde koninklijk besluit van 19 november 1998.

De verwerende partij voegt daaraan toe dat in de bestreden beslissing tevens wordt verwezen naar het advies van de P&O-verantwoordelijke in de gevangenisinstelling waar de verzoeker werkt.

De bestreden beslissing steunt volgens haar aldus wel degelijk op pertinente en draagkrachtige motieven.

Memorie van wederantwoord, ingediend door de verzoeker

7. Onder de rubriek “3. Verantwoording van mijn verzoek”, stelt de verzoeker dat de verwerende partij geen rekening houdt met het feit dat niet alle woensdagen gewerkt wordt en dat hij een aantal dagen niet moet werken omwille

van onder meer recuperatieverlof. Hij merkt ook op dat geen rekening werd gehouden met de werkelijke prestaties. In dit verband geeft hij aan op 8 september 2010 (en dus vóórdat de bestreden beslissing werd genomen) tijdig in de gevangenis te zijn aangekomen om zijn dienst aan te vatten.

De verzoeker beweert voorts dat in het verleden het opleidingsverlof als recuperatieverlof werd toegekend, omdat het buiten de diensturen viel. Het opleidingsverlof dat als recuperatieverlof wordt toegekend kan volgens hem onmogelijk de werking van de dienst hinderen.

Volgens de verzoeker heeft de verwerende partij in haar memorie van antwoord zelf aangevoerd geen bezwaar te hebben tegen opleidingen die buiten de diensturen vallen, zolang de dienst verzekerd is.

Tot slot maakt de verzoeker een aantal documenten over die nog niet beschikbaar waren bij het begin van de procedure. Het gaat meer bepaald om het nauwkeurigheidssattest en zijn resultaat van het eerste deel van de door hem gevolgde opleiding Duits.

Memorie van wederantwoord, ingediend door de raadsman van de verzoeker

8. Volgens de verzoeker wordt de bestreden beslissing niet in rechte gemotiveerd, daar zij geen enkele rechtsregel formuleert waarop zij zou kunnen steunen (zoals bijvoorbeeld artikel 77 van het koninklijk besluit van 19 november 1998).

De verzoeker stelt voorts dat de verwijzing in de bestreden beslissing naar het advies van de P&O-verantwoordelijke niet als een voldoende, toereikende motivering kan worden beschouwd. Dit advies werd immers niet gehecht aan de bestreden beslissing waardoor hij er geen volledige kennis van kreeg.

De Directie Opleiding Noord volgt bovendien blindelings het advies van de P&O-verantwoordelijke, zonder dat zij zelf enig onderzoek heeft gevoerd naar zijn concrete situatie. Zo werd er volgens de verzoeker geen rekening gehouden met het feit dat de opleidingsperiode -behoudens voor de maand september- buiten de periode viel die voor de werking van de dienst problematisch kon zijn.

In tegenstelling tot wat de verwerende partij aanvoert, stelt hij slechts 01u05 nodig te hebben om zich te verplaatsen van de onderwijsinstelling naar zijn werk. Ondanks de weergegeven route door een routeplanner, zijn er volgens hem meerdere routes mogelijk.

De verzoeker meent dat het volledig weigeren van het opleidingsverlof een onevenredige en onredelijke beslissing is, aangezien artikel 77 van het voormelde koninklijk besluit van 19 november 1998 bepaalt dat het opleidingsverlof ook gedeeltelijk kan worden geweigerd zo het onverenigbaar is met het belang van de dienst. De verwerende partij kon het opleidingsverlof aldus hoogstens gedeeltelijk weigeren voor de maand september, aangezien er dan een mogelijke onverenigbaarheid kon bestaan met het belang van de dienst.

Tot slot wijst de verzoeker nog op artikel 84 van het voormelde koninklijk besluit van 19 november 1998, luidens hetwelk het opleidingsverlof wordt geacht te zijn toegekend indien er een maand nadat het verzoek bij de opleidingsdirecteur werd ingediend geen beslissing werd genomen. Welnu, zijn aanvraag tot het verkrijgen van opleidingsverlof werd bij de opleidingsdirecteur ingediend op 31 augustus 2010, terwijl de bestreden beslissing pas werd genomen op 6 oktober 2010 en hem slechts op 25 oktober 2010 ter kennis werd gebracht. De sanctie voor deze laattijdige beslissing dient dan ook de toekenning van het opleidingsverlof te zijn.

Beoordeling

9. De artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen verplichten de overheid ertoe in de akte de juridische en feitelijke overwegingen op te nemen die aan de beslissing ten grondslag liggen, en dat op een “afdoende” wijze. Het afdoende karakter van de motivering betekent dat de motivering pertinent moet zijn en dat ze draagkrachtig moet zijn dit wil zeggen dat de aangehaalde redenen moeten volstaan om de beslissing te dragen.

De belangrijkste bestaansreden van de motiveringsplicht, zoals die wordt opgelegd door de voormelde wet van 29 juli 1991, bestaat erin dat de betrokkene in de hem aanbelangende beslissing zelf de motieven moet kunnen aantreffen op grond waarvan ze werd genomen, derwijze dat blijkt, of minstens kan worden nagegaan of de overheid is uitgegaan van gegevens die in rechte en in feite juist zijn, of zij die gegevens correct beoordeeld heeft, en of zij op grond daarvan in redelijkheid tot haar beslissing is kunnen komen, opdat de betrokkene met kennis van zaken zou kunnen uitmaken of het aangewezen is de beslissing met een annulatieberoep te bestrijden.

Uit de thans bestreden beslissing kan worden afgeleid dat de weigering om aan de verzoeker het gevraagde opleidingsverlof toe te kennen gesteund is op het volgende motief:

“We volgen het advies van de P&O-verantwoordelijke : opleidingsverlof kan om dienstredenen niet toegestaan worden (avondschoon is niet verenigbaar met een functie in de vaste nachtploeg)”.

Uit de uiteenzetting van het eerste middel blijkt dat de verzoeker dit motief van de bestreden beslissing wel degelijk kent, zodat hij begrijpt op grond van welke feitelijke en juridische gegevens de beslissing is genomen. Zowel in zijn inleidend verzoekschrift als in zijn tweede memorie van wederantwoord verwijst de verzoeker immers naar artikel 77 van het koninklijk besluit van 19 november

1998 naar luid waarvan het opleidingsverlof geheel of gedeeltelijk kan worden geweigerd als het onverenigbaar is met het belang van de dienst. Daarnaast bekritiseert hij de door de verwerende partij vastgestelde onverenigbaarheid tussen het volgen van avondschoon én een functie in de vaste nachtploeg.

De verzoeker voegt daaraan toe dat de formele motiveringsplicht geschonden werd, doordat enkel werd verwezen naar het advies van de P&O-verantwoordelijke zonder dat dit aan de beslissing werd gehecht. In de bestreden beslissing wordt immers niet enkel verwezen naar dit advies, doch wordt wel degelijk de reden vermeld waarom het opleidingsverlof wordt geweigerd. Dit motief, dat ook terug te vinden is in dit advies, is bijgevolg wel degelijk opgenomen in de bestreden beslissing zelf.

Uit een verdere analyse van het eerste middel blijkt dat de verzoeker in wezen betwist dat het opgegeven motief de beslissing kan dragen. Hij voert aldus de schending aan van de materiële motiveringsplicht. Het middel dient dan ook verder vanuit dit oogpunt te worden onderzocht.

De verzoeker betwist dat er sprake is van de door de verwerende partij vastgestelde onverenigbaarheid, daar volgens hem blijkt dat het volgen van de door hem aangevraagde opleiding en het uitvoeren van zijn functie helemaal niet onverenigbaar is.

Uit de inschrijvingsfiche die de verzoeker heeft gevoegd bij zijn aanvraag tot het verkrijgen van opleidingsverlof, blijkt dat de door hem aangevraagde opleiding wekelijks doorgaat op woensdagavond van 18u00 tot 21u20 (en dit vanaf 1 september 2010 tot en met 11 mei 2011). Hij ontkent niet dat hij als penitentiair bewakingsassistent in de gevangenis van Sint-Gillis tewerkgesteld is in de vaste nachtploeg, wat overigens blijkt uit zijn uurrooster dat door de verwerende partij als stuk 9 bij het administratief dossier werd gevoegd.

Rekening houdend met deze gegevens, is het niet kennelijk onredelijk dat de verwerende partij op basis van de door de verzoeker ingediende aanvraag oordeelt dat de door hem aangevraagde opleiding niet verenigbaar is met zijn functie in de vaste nachtploeg, en dit opleidingsverlof aldus om dienstredenen niet kan worden toegestaan. De verzoeker kan er namelijk niet omheen dat hij in principe niet tijdig zijn werk als penitentiair bewakingsassistent in de nachtploeg kan aanvatten op de dagen dat hij de opleiding Duits volgt. Dat de verzoeker dit blijkbaar tracht op te vangen door vroegtijdig de cursus te verlaten of door het opnemen van verlof, recuperatieverlof of compensatieverlof, waardoor hij in de praktijk nog geen problemen zou hebben ondervonden om deze opleiding te combineren met zijn functie in de vaste nachtploeg en dat hij niet alle woensdagen moet werken, doet aan de voorgaande vaststelling geen afbreuk.

Het opleidingsverlof wordt luidens artikel 74 van het koninklijk besluit van 19 november 1998 immers met een periode van dienstactiviteit gelijkgesteld, zodat de verwerende partij bij het nemen van een beslissing in verband met het al dan niet toekennen van opleidingsverlof geen rekening moet houden met mogelijk verlof, recuperatieverlof of compensatieverlof.

Uit wat voorafgaat volgt dat de verwerende partij haar beslissing kon nemen op basis van de aanvraag van de verzoeker en de door hem verstrekte gegevens, zonder dat verder onderzoek naar concrete omstandigheden was vereist. Verder overleg met de verzoeker betreffende het gevraagde opleidingsverlof was bijgevolg overbodig. Met de aanvraag en de daarbij gevoegde gegevens beschikte de verwerende partij immers over voldoende elementen om haar beslissing te kunnen nemen.

Voor zover de verzoeker aanvoert dat de verwerende partij een ander standpunt innam wat eerdere aanvragen voor het volgen van een opleiding Spaans en van het eerste jaar van de opleiding Duits betreft, wordt er op gewezen dat de materiële motiveringsplicht niet vereist dat de verwerende partij bij het beoordelen van een aanvraag voor het verkrijgen van opleidingsverlof motiveert

waarom zij bij het nemen van haar beslissing afwijkt van vroegere beslissingen die zij nam in het kader van andere aanvragen. Aanvragen voor het verkrijgen van opleidingsverlof dienen immers in beginsel jaarlijks te worden ingediend en door de verwerende partij afzonderlijk per aanvraag te worden beoordeeld, rekening houdend met de concrete omstandigheden.

De verzoeker voert voorts aan dat de bestreden beslissing onevenredig en onredelijk is. Hij verwijst in dit verband naar artikel 77 van het voornoemde koninklijk besluit van 19 november 1998 dat bepaalt dat een gedeeltelijke weigering van opleidingsverlof mogelijk is. Volgens de verzoeker kan er enkel voor de maand september 2010 sprake zijn van een mogelijke onverenigbaarheid met het belang van de dienst, zodat een gedeeltelijke weigering van het opleidingsverlof volstond.

Dit argument kan niet worden aangenomen, vermits de verwerende partij er redelijkerwijze van uitgaat dat de door de verzoeker aangevraagde opleiding Duits (tweede jaar) onverenigbaar was met een functie in de vaste nachtploeg en bijgevolg onverenigbaar met het belang van de dienst, omdat deze opleiding op woensdagavond doorgaat gedurende het volledige schooljaar 2010-2011 en bijgevolg niet enkel tijdens de maand september.

Bijgevolg maakt de volledige weigering van het opleidingsverlof geen onevenredige noch onredelijke beslissing uit en is de bestreden beslissing afdoende gemotiveerd.

10. Voor zover de verzoeker in zijn tweede memorie van wederantwoord aanhaalt dat de bestreden beslissing niet binnen de in artikel 84 van het koninklijk besluit van 19 november 1998 voorziene termijn van een maand na het indienen van het verzoek bij de opleidingsdirecteur werd genomen, voert hij een nieuw middel aan.

Het aanvoeren van een nieuw middel kan slechts op ontvankelijke wijze in de memorie van wederantwoord gebeuren indien de verzoeker dit niet eerder heeft kunnen doen omdat de nodige gegevens hem daartoe niet bekend waren of konden zijn, of wanneer het een middel betreft dat de openbare orde raakt. In casu staat vast dat de verzoeker op het ogenblik van het indienen van het verzoekschrift reeds in de mogelijkheid was zijn grief in verband met artikel 84 van het koninklijk besluit van 19 november 1998 zoals later ontwikkeld in zijn tweede memorie van wederantwoord, te formuleren. Voorts blijkt niet dat het nieuwe middel de openbare orde raakt. Dit onderdeel van het middel is dan ook niet ontvankelijk.

11. Het eerste middel wordt verworpen.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

12. De verzoeker voert in een tweede middel de schending aan van de beginselen van behoorlijk bestuur in het algemeen en van het vertrouwensbeginsel, het rechtszekerheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel in het bijzonder.

De verzoeker wijst erop dat zijn eerdere aanvragen tot het verkrijgen van opleidingsverlof wél werden goedgekeurd door de verwerende partij en dat de omstandigheden ongewijzigd zijn. Hij kon er dan ook redelijkerwijze op vertrouwen dat ook voor het schooljaar 2010-2011 zijn opleidingsverlof zou worden toegestaan. Daar dit echter niet is gebeurd, acht de verzoeker de hoger vermelde beginselen geschonden en inzonderheid het rechtszekerheidsbeginsel.

13. Volgens de verwerende partij duidt de verzoeker niet aan op welke wijze het zorgvuldigheidsbeginsel werd geschonden, zodat dat onderdeel van het middel onontvankelijk is.

Uit de uiteenzetting van de verzoeker meent de verwerende partij voorts te kunnen afleiden dat het gegeven dat hem in het verleden reeds twee maal opleidingsverlof werd toegekend voor het volgen van een taalcursus volgens de verzoeker een vaste beleidsregel uitmaakt. De verwerende partij wijst er in dit verband op dat de feiten die aan de basis liggen van de verschillende aanvragen verschillen. De opleidingsverloven konden destijds worden toegekend, omdat de cursussen niet plaatsvonden tijdens de diensturen, aldus de verwerende partij. Tijdens het schooljaar 2006-2007 maakte de verzoeker nog geen deel uit van de vaste nachtploeg. Tijdens het schooljaar 2009-2010 ging de opleiding telkens door op woensdag tussen 08u30 en 11u50, zodat deze lessen het nachtwerk niet beletten. Het belang van de dienst werd door het toekennen van dit opleidingsverlof bijgevolg niet in het gedrang gebracht. De omstandigheden die aanleiding hebben gegeven tot de thans bestreden beslissing kunnen dan ook niet worden vergeleken met die van de voorgaande schooljaren tijdens dewelke het opleidingsverlof wel werd toegekend.

14. In de memorie van wederantwoord ingediend door zijn raadsman houdt de verzoeker voor dat hij moest kunnen vertrouwen op de vaste gedragslijn van de verwerende partij, daar zij reeds eerder het opleidingsverlof voor de opleiding Spaans -die eveneens doorging op hetzelfde uur op woensdagavond in een periode dat de verzoeker meer nachtdiensten had- heeft goedgekeurd. Ook werd het opleidingsverlof voor de cursus Duits (eerste jaar) goedgekeurd.

De verzoeker voert voorts aan er dan ook terecht op te hebben vertrouwd dat de verwerende partij op dezelfde wijze zou handelen als bij de vorige aanvragen. Het betreft volgens hem gerechtvaardigde verwachtingen die de verwerende partij in zijn hoofd heeft gewekt.

Tevens werd het zorgvuldigheidsbeginsel geschonden. De bestreden beslissing dient immers te stoelen op een correcte feitenvinding die de verwerende partij op een zorgvuldige wijze diende voor te bereiden. In casu blijkt uit de feiten echter dat de verwerende partij blindelings het advies van de P&O-verantwoordelijke heeft gevolgd zonder enig eigen onderzoek te verrichten naar de concrete omstandigheden.

Beoordeling

15. Met de verwerende partij wordt vastgesteld dat de verzoeker in zijn inleidend verzoekschrift nalaat uiteen te zetten hoe volgens hem het zorgvuldigheidsbeginsel werd geschonden.

Opdat een middel ontvankelijk zou worden aangevoerd in het inleidend verzoekschrift, dient op voldoende duidelijke wijze de geschonden geachte rechtsregel of het geschonden geachte rechtsbeginsel te worden omschreven alsook de wijze waarop die rechtsregel of dat rechtsbeginsel door de bestreden beslissing wordt geschonden.

De verzoeker tracht in zijn uiteenzetting van het tweede middel in zijn verzoekschrift weliswaar aan te tonen op welke wijze hij het vertrouwens- en het rechtszekerheidsbeginsel geschonden acht, doch hij laat na op voldoende duidelijke wijze aan te geven op welke wijze hij het zorgvuldigheidsbeginsel dan wel geschonden acht.

De gebrekkige uiteenzetting van het middel in het inleidend verzoekschrift wat de schending van het zorgvuldigheidsbeginsel betreft, kan door de verzoeker niet worden rechtgezet door voor het eerst in zijn tweede memorie van wederantwoord ingediend door zijn raadsman, uiteen te zetten op welke wijze dit beginsel werd geschonden.

Dit onderdeel van het middel is bijgevolg niet ontvankelijk.

Voorts kan de verzoeker bezwaarlijk aanvoeren dat de weigering van het opleidingsverlof voor de opleiding Duits (tweede jaar) een bij hem opgewekt vertrouwen schendt of ingaat tegen de rechtszekerheid.

Het vertrouwensbeginsel is een beginsel van behoorlijk bestuur krachtens hetwelk de rechtmatige verwachtingen welke de burger uit het bestuursoptreden put niet mogen worden beschaamd. Dit houdt in dat de burger moet kunnen vertrouwen op een vaste gedragslijn van de overheid of op toezeggingen of beloften die de overheid in een concreet geval heeft gedaan.

Het rechtszekerheidsbeginsel houdt in dat de inhoud van het recht voorzienbaar en toegankelijk moet zijn, zodat de rechtzoekende in redelijke mate de gevolgen van een bepaalde handeling kan voorzien, op het tijdstip dat de handeling wordt verricht en de overheid daarvan niet zonder objectieve en redelijke verantwoording mag afwijken.

Opdat de bestreden beslissing strijdig zou zijn met deze beginselen, moet onder meer “een vaste gedragslijn van de overheid” worden aangetoond. De verzoeker meent een dergelijke vaste gedragslijn van de verwerende partij te zien in het feit dat in voorgaande schooljaren twee aanvragen tot het verkrijgen van opleidingsverlof wél werden goedgekeurd.

Zoals gezegd, dienen aanvragen voor het verkrijgen van opleidingsverlof in beginsel afzonderlijk te worden ingediend en door de verwerende partij afzonderlijk per aanvraag beoordeeld te worden, rekening houdend met de concrete omstandigheden. Gezien deze afzonderlijke beoordeling per aanvraag, kan niet worden ingezien dat er sprake is van een vaste gedragslijn van de verwerende partij.

De verwachtingen die volgens de verzoeker in zijn hoofd zijn gecreëerd naar aanleiding van de goedkeuring van eerdere aanvragen, kunnen niet worden beschouwd als “rechtmatige” verwachtingen die uit het handelen van de verwerende partij kunnen worden geput. Welnu, de verzoeker wist immers of behoorde althans te weten dat elke aanvraag tot het verkrijgen van opleidingsverlof afzonderlijk en los van een eventuele goedkeuring van vroegere aanvragen wordt beoordeeld en bijgevolg ook zijn aanvraag tot het verkrijgen van het opleidingsverlof voor het volgen van de cursus Duits (tweede jaar).

Dat in 2006 reeds opleidingsverlof werd toegekend voor de opleiding Spaans die op hetzelfde tijdstip doorging als het tijdstip waarop de opleiding Duits (tweede jaar) doorgaat (met name woensdagavond), en de verzoeker in 2006 reeds deel uitmaakte van de vaste nachtploeg, betekent niet dat ook automatisch opleidingsverlof moet worden toegekend voor de opleiding Duits (tweede jaar).

Op basis van artikel 77 van het koninklijk besluit van 19 november 1998 is het mogelijk dat ingeval van onverenigbaarheid met het belang van de dienst het opleidingsverlof wordt geweigerd. Bijgevolg beoordeelt de overheid bij elke aanvraag steeds opnieuw de (on)verenigbaarheid met het belang van de dienst. De aanvrager kan er aldus bezwaarlijk van uitgaan dat zijn aanvraag zou worden goedgekeurd, louter omwille van het feit dat een voorgaande vergelijkbare aanvraag eveneens werd goedgekeurd.

De toekenning van het opleidingsverlof voor de cursus Duits (eerste jaar) in 2009 kan al evenmin het vertrouwen hebben gewekt dat ook het opleidingsverlof voor de cursus Duits (tweede jaar) dient te worden toegekend, te meer daar het niet-vergelijkbare aanvragen betreft. In tegenstelling tot de cursus Duits (tweede jaar) waarvoor met de thans bestreden beslissing het opleidingsverlof wordt geweigerd, ging de cursus Duits (eerste jaar) immers niet op woensdagavond door, maar wel op woensdagvoormiddag. Voor iemand die is tewerkgesteld in de vaste nachtploeg, gaat het aldus om wezenlijke verschillende

omstandigheden bij de beoordeling van de (on)verenigbaarheid met het belang van de dienst. De verzoeker kon er aldus niet zomaar van uitgaan dat zijn opleidingsverlof voor de cursus Duits (tweede jaar) zou worden toegekend, louter omwille van het feit dat dit wel is gebeurd voor de cursus Duits (eerste jaar).

Bijgevolg kon de verzoeker de gevolgen van de wezenlijk verschillende omstandigheden voorzien bij het tot stand komen van de bestreden beslissing.

Bijgevolg werden noch het vertrouwensbeginsel, noch het rechtszekerheidsbeginsel geschonden.

16. Het tweede middel kan niet worden aangenomen.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoeker wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 6 januari 2012,
door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Daniël Moons,	waarnemend voorzitter,
Jeroen Van Nieuwenhove,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,
bijgestaan door	
Tiny Temmerman,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Tiny Temmerman

Daniël Moons